

Programación Extraescolar

De setembro a decembro do 2021

ÍNDICE

- Actividades comúns para os catro museos	2
- Museo Provincial de Lugo	7
- Museo Fortalezas San Paio de Narla	8
- Pazo de Tor	12
- Museo Provincial do Mar	15

ACTIVIDADES COMÚNS PARA OS CATRO MUSEOS

Memoria e Terra. RECOLECTORAS

Desde a Rede Museística Provincial de Lugo celebramos o Día Internacional das Mulleres Rurais cun programa de actividades que quere pór en valor á muller como axente de desenvolvemento do territorio e da nosa identidade cultural. Recuperaremos o pasado para reimaxinar o futuro: poñendo en valor o labor das nosas antepasadas, reflexionaremos sobre o estado actual da muller no rural e trazaremos perspectivas de futuro en torno aos conceptos de igualdade e sostibilidade.

A provincia de Lugo, a máis grande de Galicia, destaca polo seu marcado carácter rural, sendo o sector primario unha parte fundamental da súa identidade e economía. Os catro museos da Rede Museística recollen a idiosincrasia e a riqueza deste territorio: a vida e traballo no campo na Fortaleza de San Paio de Narla e no Pazo de Tor, o mundo mariñeiro no Museo do Mar e a esencia de toda a provincia no Museo Provincial de Lugo.

Así pois, a través das nosas coleccións, centraremos o foco no rural lucense e nas súas mulleres, ofrecendo unha mirada realista e positiva dun medio de vida que conxuga territorio, patrimonio (material e inmaterial) e convivencia interxeracional. Este programa está aberto á participación dos centros escolares, aos colectivos do mundo rural, ás familias e a calquera persoa que, de xeito individual, desexe explorar a riqueza patrimonial e humana da nosa provincia.

OBXECTIVO

- Afianzar a relación entre territorio e museos.
- Visibilizar o labor da muller rural na construción da nosa identidade cultural.
- Recuperar a memoria das nosas antepasadas.
- Poñer en valor o patrimonio material e inmaterial da nosa provincia a través das mulleres rurais.
- Ofrecer unha mirada positiva e realista sobre a situación actual do mundo rural.
- Propoñer estratexias de coñecemento e posta en valor do medio rural.

ACTIVIDADES

A memoria nun mandil

Presencial/Online

Todos os públicos

O mandil empregado polas mulleres rurais converteuse, co paso do tempo, nun auténtico símbolo de identidade. Dora a *Desbrozadora*, esa personaxe entrañable de Luis Davila O *Bichero*, converteu en icono o seu mandil; e en moitas vilas galegas podemos ver graffitis xigantescos de mulleres bravas vestindo a prenda con orgullo.

Así pois, o mandilón deixou de ser unha simple vestimenta para transformarse nunha especie de armadura que garda a memoria da muller rural, unha sorte de capa de heroína que reflicte tradición, traballo, loita e dignidade a modo de superpoderes.

Con esta actividade queremos convidarte a explorar todo o que un mandilón pode ofrecer e crear aquel que será o noso propio.

RuralizARTE. AgroCultura: Museo, territorio e comunidade.

Presencial /Online

Todos os públicos

Itinerarios dialogados onde compartiremos experiencias sobre o mundo rural e o traballo das mulleres nos catro museos da Rede Museística Provincial de Lugo.

A SAÚDE MENTAL. Un dereito necesario **MAÑÁ PODES SER TI**

A arte e a creatividade levan consigo a capacidade de mellorar as nosas vidas, ao ser canles coas que expresar nosos pensamentos, sentimentos e vivencias. Mirar unha obra de arte implica evadirse do mundo material para dirixir a nosa mente cara ao imaxinado mais, en ocasións, a ollada dá a volta cara ao noso interior e, nese momento, buscamos unha relación entre nós e a peza, poñendo en evidencia o que sentimos ao contemplala.

En liña con esta reflexión, un estudo da Organización Mundial da Saúde (OMS) (<https://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/what-is-the-evidence-on-the-role-of-thearts-in-improving-health-and-well-being-a-scoping-review-2019>) recoñece o importante papel das artes na mellora da saúde e o benestar, tanto na prevención da enfermidade como na xestión e tratamento, e indica que ese papel se debería seguir fomentando cun compromiso artístico a todos os niveis, así como apoiando a colaboración intersectorial.

A saúde mental e a arte estableceron desde sempre fortes conexións, desde un extremo como é a estigmatización da arte contemporánea como “arte provocada pola tolemia”, ata o outro, onde os museos máis modernos apostan por deseños que acompañan á meditación.

Do mesmo xeito, son moitos os/as artistas ao longo da historia que padeceron enfermidades mentais e reflectiron o seu sentir por medio da arte, o que fomentou a construción cultural do/da artista de éxito como unha persoa de carácter atormentado e de espírito revoltado, atribulado polas súas emocións. Esta concepción dos “xenios/as da arte” asociada ao desequilibrio mental propiciou a creación dunha visión romántica da enfermidade mental coa que temos que rachar: non debemos confundir a desestigmatización da enfermidade coa súa mitificación; a mellor maneira de entender obra destes/as artistas é como medio para identificar emocións, para aprender a xestionar o que sentimos, para visibilizar a importancia da saúde mental e para darnos conta de que calquera persoa pode padecer unha enfermidade mental nalgún momento da vida.

Co fin de romper co tabú que envolve ás enfermidades mentais e co propósito de desvelarnos como seres conscientes das súas emocións, creamos esta unidade na que as coleccións dos catro museos da Rede Museística Provincial de Lugo actúan como mediadoras e espellos nos que recoñecemos. Propoñemos un conxunto de actividades nas que, tanto participantes individuais como colectivos que traballan no eido da saúde mental, crearán e difundirán novos relatos e formas de entender a arte como vehículo de transmisión dunha importante mensaxe: MAÑÁ PODES SER TI.

OBXECTIVOS

- Concienciar sobre saúde mental a través das coleccións dos Museos da Rede Museística Provincial de Lugo.
- Romper cos estereotipos asociados ás enfermidades mentais.
- Visibilizar a importancia da educación emocional e de traballar a empatía.
- Mellorar a calidade de vida das persoas con estratexias de creatividade na arte.
- Fomentar o espírito crítico na mirada das e dos visitantes ao museo.

ACTIVIDADES

EmocionARTE

Presencial

Público adulto e todos os niveis de escolares

Os seres humanos estamos compostos de emocións diversas, sinxelas e complexas. Algunhas coñecémolas ben, outras son máis difíciles de identificar. Con esta actividade falaremos das emocións, recoñecerémolas nas obras dos museos da Rede Museística Provincial de Lugo e trataremos de darlles forma a través da creación artística. O resultado poderá ter formato de vídeo, colaxe ou texto, a prol de darlle visibilidade a estes procesos e que outras persoas poidan sentirse tamén representadas.

A árbore da vida

Presencial e online

Todos os públicos

A saúde é como unha semente que medra coa axuda e os coidados de todas e todos. Por iso creamos esta árbore que vos recibirá en cada museo da Rede Museística Provincial de Lugo, na que poderedes deixar comentarios, vivencias, anotacións ou desexos relacionados coa saúde mental que sirvan de alento para outras persoas.

Para participar desde a modalidade online poderedes achegarnos as vosas mensaxes por correo electrónico ou a través das nosas redes sociais.

Unha rede de emocións

Redes Sociais

Todos os públicos

A través das redes sociais compartiremos obras do noso percorrido emocional polos catro museos da Rede Museística Provincial de Lugo. Nesas publicacións abertas á participación reflexionaremos sobre diferentes sentimentos e emocións que nos espertan as obras e os seus relatos.

Serán benvidas outras imaxes que de xeito particular se queiran compartir baixo o cancelo #RedeEmocións

Itinerarios invisibles

Presencial

De 10 a 14 anos

O museo é un gran laboratorio de experimentación. Con esta actividade os rapaces e rapazas converteranse en profesionais da Rede Museística Provincial de Lugo, como comisarios e comisarias dunha grande exposición para a que seleccionarán pezas das nosas coleccións que falen de emocións como a alegría, a tristeza, a soidade, a angustia, o estrés, etc. Quedarán sinaladas con puntos de cores.

Igualmente, elixirán aquelas que lles suxiran calma e acougo, coas que deixaremos feito un percorrido que se incluírá no itinerario habitual dos museos.

TAPAS DE CULTURA

Na Rede Museística Provincial de Lugo rematamos o verán ofrecendo “Tapas de cultura”, visitas presenciais de curta duración ás principais salas de cada un dos nosos museos, excepto no Pazo de Tor, onde se visitará a exposición “Viaxe no Tempo”.

Durante 15-20 minutos cada día, iremos compartindo as historias, os segredos e os pormenores das pezas que conforman as nosas coleccións.

Se queres participar, contacta con nós en comunidadermpl@gmail.com

Museo Provincial de Lugo

“MULLERES ARTISTAS: 500 ANOS”, con Virginia Ribas

Data: 18 de outubro

Idades: Todas as idades

Horario: De 17:00h a 20:00h

COIDÁNDONOS EN REDE

O autocoidado persoal, físico e emocional é un dos piares do noso benestar por iso debemos incentivalo nxs nenxs desde unha idade temperá.

Partindo desta premisa, desde a Rede Museística ofrecemos unha serie de actividades variadas que teñen como obxectivo ensinar axs nenxs a ser partícipes e conscientes de que deben coidarse e fomentar o autocoidado e a autonomía, algo sumamente importante para a súa felicidade e calidade de vida futura.

Datas: de martes a venres a partir do 15 de setembro

Idades: De 5 a 8 anos (primeira quincena de cada mes)

De 9 a 12 anos (segunda quincena de cada mes)

Horario: De 17:00h a 19:00h

Aforo reducido.

PROGRAMA DE NADAL

Diferentes actividades coas que se pretende que este período de lecer sexa tamén, amais de entretemento, de aproveitamento para coñecer un pouco mellor os fondos dos museos da Rede. Cada museo ten características e contidos diferenciados polo que as actividades que se ofertan son tamén singulares.

Datas: 23 e 29 de decembro e 3 de xaneiro

Horario: De 17:00h a 19:00h

Idade: Todas as idades.

Museo Fortaleza San Paio de Narla

“Á MANEIRA DE ROMÁN CORBATO”, con Román Corbato

Taller que propón, a través do debuxo e a escultura, repensar a idea do refuxio desde un punto de vista artístico, empregando materiais cotiáns.

Data: 14 de setembro

Idades: Todas as idades

Horario: De 17:00h a 20:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

DEBUXANDO A NATUREZA, con Mariana Roura

Plasmaremos especies e paisaxes relacionados coa Fortaleza San Paio de Narla, indagando en novos coñecementos e técnicas.

Data: 21 e 28 de setembro

Idades: A partir de 10 anos

Horario: De 17:00h a 20:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

DOS PIES PARA DOS

Resumo: “Dos pies para dos” é un dúo creado por un bailarín belga e unha bailarina vasca, que invita ao público a adentrarse nunha viaxe onde a necesidade de continuar nos deixa ver un constante fluxo, capaz de non parar grazas á cooperación. Trata de compartir unha relación de dous corpos distintos, que a pesar de todo, ofrecen o seu corpo e se deixan tomar polo outro para compartir unha visión da fina liña que hai entre o corpo como lugar de loita, ou como lugar de colaboración.

Data: 24 de setembro

Horario: Ás 17:30h (15 minutos + coloquio)

Compañía: Duo Olaia & Gilles.

Peza: Dos pies para Dos.

Idea e interpretación: Gilles Noël y Olaia Valle.

Ollo externo: María Ibarretxe.

Música: Miren Lizeaga, Jone Amezaga, Ioritz Galarraga, Gilles Noël y Olaia Valle.

Residencias: Utopian Getxo, Azkuna Zentroa, Punto de Fuga.

Colabora: Gobierno Vasco, Dantzán Bilaka.

BONECA DE MILLO

Setembro é mes de colleitas, e por iso, voltaremos ao pasado para facer unha fermosa boneca de millo, un dos xoguetes máis prezados para xs pequenxs de antano e ao mesmo tempo, amuleto para atraer abundancia aos fogares.

Data: 25 de setembro

Idades: Todas as idades

Horario: De 12:00h a 14:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

FACEDORAS DE VIDA

Homenaxe as mulleres rurais a través de testemuños reais dispostos nas nosas salas que van narrar a súa historia de vida empregando a fotografía e a palabra. Elas serán a semente dun arquivo fotográfico que imos realizar ca comunidade do Museo Fortaleza San Paio de Narla ao longo do ano.

Data: 15 de outubro, Día da Muller Rural

Idades: Todas as idades

Horario: De 16:00h a 18:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

SAMAÍN

Vivos e mortos bailaran a noite do 31 de outubro nas inmediacións da Fortaleza San Paio de Narla, festexando unha das festas paganas con máis tradición na Galiza, o Samaín.

Data: 31 de outubro

Idades: Todas as idades

Horario: A partir das 16:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

CONTOS AO CARÓN DO LUME

O frío do inverno e o lume da cheminea son o escenario perfecto para que xs nosxs avxs narren e reciten historias, historias que van trasladarnos a un imaxinativo mundo máxico, e que mellor escenario que o noso museo.

Data: 20 de novembro

Idades: Todas as idades

Horario: De 12:00h a 14:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

OBRADOIROS DE NADAL

A tradición é parte da nosa identidade, e este Nadal imos seguir traballando para que o pasado estea máis presente ca nunca.

TEAS, TESOIRAS, IMAXINACIÓN...E ACCIÓN

Nestas datas imos traballar na tradición do Nadal elaborando os roupaxes e o decorado do evento que vai ser o colofón dun fermoso ano, o PESEBRE VIVENTE.

Data: 11 de decembro e 18 de decembro

Idades: Todas as idades

Horario: De 12:00h a 14:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

PESEBRE VIVENTE

Data: 23 de decembro

Idades: Todas as idades

Horario: De 16:00h a 18:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

TRASTADAS INOCENTES

Xogo de pistas. Muricego e a súa axudante dedicarónse a facer trastadas no Museo Fortaleza San Paio de Narla, seredes quen de devolver o museo ao seu estado habitual?

Data: 28 de decembro

Idades: Todas as idades

Horario: De 12:00h a 14:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

CANTOS DE REIS

Cantos e sorrisos inundarán as rúas de Friol da man dxs nosxs pequeamigxs, encargados de recuperar unha tradición tan fermosa como os Cantos de Reis.

Data: 5 de xaneiro

Idades: Todas as idades

Horario: De 12:00h a 14:00h

Lugar: Museo Fortaleza San Paio de Narla

Pazo de Tor

DOS PIES PARA DOS

Resumo: Dos pies para dos é un dúo creado por un bailarín belga e unha bailarina vasca, que invita ao público a adentrarse nunha viaxe onde a necesidade de continuar nos deixa ver un constante fluxo, capaz de non parar grazas á cooperación. Trata de compartir unha relación de deos corpos distintos, que a pesar de todo, ofrecen o seu corpo e se deixan tomar polo outro para compartir unha visión da fina liña que hai entre o corpo como lugar de loita, ou como lugar de colaboración.

Data: 26 de setembro

Horario: Ás 12:30h (15 minutos + coloquio)

Compañía: Duo Olaia & Gilles.

Peza: Dos pies para Dos.

Idea e interpretación: Gilles Noël y Olaia Valle.

Ollo externo: María Ibarretxe.

Música: Miren Lizeaga, Jone Amezaga, Ioritz Galarraga, Gilles Noël y Olaia Valle.

Residencias: Utopian Getxo, Azkuna Zentroa, Punto de Fuga.

Colabora: Gobierno Vasco, Dantzán Bilaka.

MagosTor

O outono tamén é tempo de colleita. O castiñeiro, fermosa árbore que tanto deu e nos dá, está presente en cada recuncho do Pazo. O seu froito, sorpresa dun ourizo, habita a memoria de cadaquén, e evoca as texturas propias desta estación, crepúsculo do verán, anticipo do inverno. O magosto é a expresión lúdica, cultural da caída das follas. Logo, que mellor homenaxe que facer un magosto e compartir o seu froito, as súas receitas e refraneiros. Cultura outoniza, ao fin e ao cabo.

Data: sábado 9 de outubro

Horarios: 12:00h

Idades: Todas as idades

O cogomelo, a colleita silvestre

Os labores no Pazo parece que non rematan nunca; cada época debía de ser aproveitada ben para a sementeira, para o coidado e a colleita, mais os cogomelos son bastante “seus” e segundo o tempo aparecen aquí e acolá. Iremos á procura deles para facermos a nosa pescuda sobre as calidades de cada un, cales son aptos para o seu consumo, como collelos e onde se acubillan. Así que caderno en man e a explorar!

Data: sábado 30 de outubro

Horario: 16:00h

Idades: Todas as idades

Pan de forno

O Pazo de Tor conserva o seu muíño de auga e dous fornos onde se cocía o pan, base da alimentación da humanidade dende hai miles de anos. Pero para telo pasabase traballío. O máis agradecido do proceso, que experimentaremos aquí, era o de amasalo e mandalo para o forno, aínda que con moito tino! Que maior ledicia que facer o noso boliño de Pan!

Data: sábado 13 de novembro

Horario: 12:00h

Idades: Todas as idades

As postais, ulas?

Hoxe, coas novas tecnoloxías, coa dixitalización perversa da realidade física, mudou o xeito de nos relacionar e mesmo de transmitir afecto a parentes e seres queridos. As postais de Nadal tiñan a nosa impronta, o noso selo, por aquilo que escribiamos no seu reverso. No Pazo de Tor iremos máis aló! Non só expresaremos o amor, ou a nostalgia por algunha ausencia querida, tamén faremos a nosa propia postal coa técnica de gravado.

Data: sábado 18 de decembro

Horario: 12:00h

Idades: Todas as idades

A luminaria en Tor

Un Obradoiro moi recurente no Pazo de Tor porque entusiasma aos máis cativos, e máis por estas datas, cando a luz das candeas e quinqués gardan un significado moi especial, imposible sen as nosas amigas, as abellas, protagonistas deste Obradoiro. Achégate a decubrilo!

Data: xoves 23 de decembro

Horario: 12:30h

Idades: Todas as idades

Museo Provincial do Mar

PEIXES RAROS, RAROS, RAROS.

A natureza sorpréndenos moi habitualmente con especies do máis curiosas e singulares.

Mergullarnos polo medio dalgunhas das que habitan as augas mariñas e deixar navegar a nosa creatividade será o noso reto desta volta.

Data: 2 de outubro.

Prazas: 10.

Horario: de 11:30 a 13:30 horas.

Lugar: Museo Provincial do Mar.

SAMAÍN NO MUSEO DO MAR

A Costa Cantábrica está moi ligada á celebración de orixe Celta do Samaín, esa noite na que o Mundo dos Vivos e dos mortos coinciden.

É por iso que no Museo Provincial do Mar propoñemos a xs nosxs Pequeamigxs un Samaín Mariño.

Data: 31 de outubro.

Prazas: 10.

Horario: de 11:30 a 13:30 horas.

Lugar: Museo Provincial do Mar.

IMPOSIBLES? NON!!!!

Cales son as nosas fortalezas?

Cales as nosas debilidades?

Onde está o límite das nosas capacidades?

Que podes facer ti para conquistar unha sociedade inclusiva e normalizada?

Imos pensalo e reimaxinalo.

Data: 27 de novembro.

Prazas: 10.

Horario: de 11:30 a 13:30 horas.

Lugar: Museo Provincial do Mar.

MIGRAR, OUTRO XEITO DE VIAXAR

Hai moitas especies que na procura do alimento e de climas máis benévolos emprenden longas rutas polo mar ou polo aire.

As persoas, como unha especie máis das que conformamos o Planeta Terra, tamén nos vemos obrigadas en ocasións a viaxar a novos lugares na procura de novas oportunidades de vida.

Guerras, catástrofes, necesidades económicas... son algunhas das causas que nos empuxan a iniciar esa viaxe para a que imos a preparar a nosa equipaxe.

Data: 18 de decembro.

Prazas: 10.

Horario: de 11:30 a 13:30 horas.

Lugar: Museo Provincial do Mar.

NO NADAL A MUSEAR

·CAMIÑOS DE ESTRELAS

Desde fai séculos e séculos as estrelas marcaron os camiños a seguir polos viaxeiros de terra e mar.

Cada época do ano, cada parte do planeta ten ás súas estrelas específicas, e nos ímonos encargar de buscar as que brillan no noso pedazo de ceo.

Data: 29 de decembro.

Prazas: 10.

Horario: de 11:30 a 13:30 horas.

Lugar: Museo Provincial do Mar.

NOVO ANO, NOVO ALMANAQUE

Moitos foron os xeitos nos que a humanidade desde o principio dos días mediu o paso do tempo.

Investigar algún dos diversos almanques que as diversas culturas usaron e usan será a nosa meta neste case derradeiro último día do ano.

Data: 30 de decembro.

Prazas: 10.

Horario: de 11:30 a 13:30 horas.

Lugar: Museo Provincial do Mar.